

увенчае с резултати, които са си заслужавали усилието. Това, че две творби на двама автори са толкова близки в названията си, и дори това, че, както е в случая с Вапцаров и Яворов, единият от тези двама автори преднамерено гради силна „любовно-съпротивителна“² връзка със своя предходник, несъмнено задава една начална основателност на междутекстовия прочит, но не предreshава неговата окончателна оправданост.

В определен смисъл всичко може да бъде сравнявано с всичко. Ако сравнението се натъкне само на разлики и дори на несъпоставимост между сравняваните обекти, пак не е безполезно, защото и тогава то ще е допринесло за възприемането, изучаването и разбирането на всеки един от тези обекти. Сравнението е класически познавателен метод и въпреки постоянството, с което интертекстуалната теория настоява, че предложеният от нея подход към литературните произведения е същностно различен и несводим до традиционното сравнение, той не може да мине без него.

Тъй като още със самото си проговаряне стихотворенията, избрани за обект на сравнение в настоящата статия, отварят темата за времето, за неговото отражение върху битието на човека, именно тази тема ще зададе първия момент от тяхното успоредно четене.

Лирическите субекти в „Дохожда час“ и „Дохождат дни“ изтърпяват неумолимата присъда на времето. Тяхното аз е скрито – зад той-изказа в „Дохожда час“ и ти-изказа в „Дохождат дни“.

В двете творби названията за време са различни: у Яворов – *час*, у Вапцаров – *дни*. Часът, за който се отнася Яворовото стихотворение, е „последен“. Той не може да се сравни с нито един от часовете, които до неговото настъпване са измервали живота на човека. Той е край, неизбежният и „уречен“ край. Това, че е предизвестен, не прави същинското му преживяване по-лесно поносимо, но идването му все пак е закономерно и очаквано (поне би трябвало да бъде очаквано). Докато за настъпването на дните, за които говори Вапцаровото стихотворение, няма закономерна причина. Те дохождат, но сякаш не отминават. Сякаш когато са тук, вече няма преди и след. Целият живот и целият свят на човека са помрачени от тях, отровени от тяхната горчилка. Абсолютната необяснимост на тяхното „дохождане“ прави стовареното от тях бреме нетърпимо.

Часът, който дохожда в Яворовото стихотворение, е граничен в пълния смисъл на думата. Преди него е цялото време, изживяно от човека на земята, след него е смъртта, за която изобщо не се знае дали може да бъде мислена с категориите на времето. Ако, както твърди Лайбниц, мяра за времето са единствено събитията в последователността на тяхното случване, със смъртта, с която настъпва абсолютна безсъбитийност, би трябвало да